

ISSN 1311-3321

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „Ангел Кънчев“
UNIVERSITY OF RUSE „Angel Kanchev“

НАУЧНИ ТРУДОВЕ

Том 53, серия 8.3
Здравни грижи

НАУЧНЫЕ ТРУДЫ

Том 53, серия 8.3
Здравоохранение

PROCEEDINGS

Volume 53, book 8.3
Health care

Русе
Ruse
2014

Том 53 на НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ включва докладите, изнесени на научната конференция **РУ&СУ'14**, организирана и проведена от Русенския университет "Ангел Кънчев" и Съюза на учените - Русе.

Серия 8.3 съдържа трудовете, докладвани в секция "**Обществено здраве и здравни грижи**", подсекция "**Здравни грижи**", проведени в рамките на **РУ&СУ'14**.

НОМЕР НА СЕРИЯТА	ФАКУЛТЕТ И СЕКЦИИ
1	Факултет АГРАРНО ИНДУСТРИАЛЕН - Земеделска техника и технологии. - Аграрни науки и ветеринарна медицина - Ремонт и надеждност - Топлотехника, хидро- и пневмотехника - Екология и опазване на околната среда - Дизайн и ергономия
2	Факултет МАШИННО-ТЕХНОЛОГИЧЕН - Механика и машиностроителни технологии - Материалознание и технология на материалите
3	Факултет ЕЛЕКТРОТЕХНИКА, ЕЛЕКТРОНИКА И АВТОМАТИКА - Електротехника, електроника и автоматика - Комуникационна техника и технологии - Компютърна техника и технологии
4	Факултет ТРАНСПОРТЕН - Транспорт - Машинознание
5	Факултет БИЗНЕС И МЕНИДЖМЪНТ - Икономика и мениджмънт - I - Икономика и мениджмънт - II - Европеистика
6	Факултет ПРИРОДНИ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЕ - Математика и физика - Информатика - Педагогика и психология - История, етнология и фолклор - Литературознание - Езикознание - Лингвистика - Изкуствознание
7	Факултет ЮРИДИЧЕСКИ Правни науки
8	Факултет ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ и ЗДРАВНИ ГРИЖИ - Здравна промоция и превенция - Физическо възпитание и спорт - Здравни грижи
9	КАЧЕСТВО НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ
10	Филиал – Разград - Химични технологии - Биотехнологии и хранителни технологии
11	Филиал – Силистра Майските научни четения

Докладите са отпечатани във вида, предоставен от авторите им.
 Доклады опубликованы в виде, предоставленном их авторами.
 The papers have been printed as presented by the authors.

♦ **НАУЧНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ РУ&СУ'14 СЕ ОРГАНИЗИРА ОТ:**

- Русенския университет и
- Съюза на учените - Русе

ПОД ПАТРОНАЖА НА:

- Министерството на образованието и науката;
- Съюза на учените в България

♦ **ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ**

• **Председател:**

проф. д.т.н. Христо Белоев, DHC mult.

• **Научен секретар:**

проф. д-р Ангел Смрикаров

• **Технически секретар:**

Валентина Мирчева

• **Членове:**

проф. д.п.н. Антоанета Момчилова

проф. д-р Велизара Пенчева

проф. д-р Златоживка Здравкова

проф. д-р Иван Палов

доц. д-р Калоян Стоянов

доц. д-р Цветан Димитров

доц. д-р Стоян Стоянов

доц. д-р Теодор Илиев

доц. д-р Валентин Иванов

доц. д-р Наталия Неделчева

доц. д-р Мими Корнажева

доц. д-р Румяна Петрова

доц. д-р Милена Костова

доц. д-р Светломир Пенев

гл.ас. д-р Велислава Донева

доц. д-р Кременая Раянова

доц. д-р Стефан Янев

доц. д-р Николина Ангелова-Барболова д.м.

♦ **РЕДКОЛЕГИЯ:**

• **Председател:**

проф. д-р Ангел Смрикаров

• **Членове:**

проф. д-р Диана Антонова

доц. д-р Калоян Стоянов

доц. д-р Стоян Стоянов

доц. д-р Теодор Илиев

доц. д-р Валентин Иванов

доц. д-р Емилия Великова

доц. д-р Стефан Янев

доц. д-р Цветан Димитров

доц. д-р Тодорка Георгиева

гл.ас. д-р Антонина Димитрова

♦ **РЕЦЕНЗЕНТИ НА ДОКЛАДИТЕ:**

проф. д-р Тодорка Стефанова

доц. д-р Николина Ангелова-Барболова д.м.

доц. д-р Невяна Фесчиева д.м.

доц. д-р Иваничка Сербезова

доц. д-р Боряна Тодорова

гл.ас. д-р Теодора Недева д.м.

гл.ас. д-р Никола Събев д.м.

гл. ас. д-р Деспина Георгиева

ас. д-р Нина Радкова д.м.

гл. ас. д-р Силвия Крушкова

ас. д-р Мария Радева

Том 53, серия 8.3

ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ

ПОДСЕКЦИЯ
ЗДРАВНИ ГРИЖИ - А

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Детекция на периперативен делир – роля на медицинската сестра Теодора Недева.....	11
2. Научната методология от древността към съвременното - път към единна иновационна култура Тодорка Стефанова.....	17
3. Рискове за медицинския персонал, полагащ грижи за болни от Ебола Милка Сербезова-Великова, Иваничка Сербезова.....	21
4. Оптимизиране на сестринските и акушерски грижи за болни от диабет тип 1 и гестационен диабет чрез инсулинови помпи Иваничка Сербезова.....	25
5. Етика и култура на организационното поведение Елена Желева.....	30
6. Преподавателят по здравни грижи – неповторима личност в професията Елена Желева.....	35
7. Специализацията по психиатрични грижи в контекста на непрекъснатото медицинско образование Николина Ангелова-Барболова.....	39
8. Концептуални модели за сестрински грижи – исторически обзор Николина Ангелова-Барболова.....	43
9. Хеморагичен шок в акушерството Марийка Георгиева, Нина Радкова.....	48
10. Основни насоки за повишаване качеството на здравните грижи Теодора Тодорова.....	54
11. Необходимост от социална подкрепа и здравни грижи за хората с увреждания в България Даниела Константинова.....	58
12. Емоционални промени при стареене. Грижи за емоционалното здраве на възрастния човек Деспина Георгиева.....	63

13.	Специфика в професионалната натовареност на медицинската сестра в център „Домашни грижи“ Димитър Ставрев, Кр.Стамова.....	67
14.	Семейството като фактор при развитието в пуберитетна възраст Кина Велчева.....	70
15.	Физиология на половата система в пубертетната възраст Кина Велчева.....	74
16.	Ретроспекция и развитие на акушерското образование в България от края на XIX и началото на XX век – литературен обзор Йоана Луканова.....	78
17.	История на акушерското образование в Европейските страни до края на XIX век Йоана Луканова.....	83
18.	Кръвно налягане - правила при измерване Грета Колева.....	88
19.	Рискови фактори за артериална хипертония Грета Колева, Иринка Христова.....	93
20.	Здравното образование- фактор за преодоляване и предотвратяване на тютюнопушенето при студентите от ФОЗЗГ при РУ „ Ангел Кънчев“ Кристина Захариева.....	99
21.	Особености в комуникацията на медицинската сестра при оказване на сестрински грижи при възрастни и стари хора Деспина Георгиева.....	104
22.	Основни фактори влияещи върху биологичната възраст и продължителността на живота Пламен Кьосев, Николина Ангелова-Барболова, Силвия Крушкова.....	109
23.	Академични ресурси на разработване на доклади – самооценка за специалност от регулирани професии „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ Тодорка Стефанова, Нина Радкова, Марийка Георгиева, Кирил Панайотов.....	113
24.	Професията „Медицинска сестра“ и приложението на медицинските стандарти Мария Радева.....	117
25.	За някои правни аспекти на практическата подготовка на студентите от специалностите "Медицинска сестра" и "Акушерка" Мария Радева.....	122

**ПОДСЕКЦИЯ
ЗДРАВНИ ГРИЖИ - Б**

СЪДЪРЖАНИЕ

26.	Хоспитализирана заболяемост в Република България за периода 1980-2012 г.	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	127
27.	Динамика на детската смъртност в България за периода 1960-2012 година	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	133
28.	Материални ресурси и икономически параметри на здравната система в област Русе (2000 – 2013 година)	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	137
29.	Дейност на здравните и лечебни заведения за периода 1960-2012 година	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	141
30.	Здравен статус на населението в област Русе за периода 1996-2013 година. Състояние, тенденции, перспективи.	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	144
31.	Равнище и динамика на злокачествените новообразувания \зно\ за периода 1985-2012 г.	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	148
32.	Естествено движение на населението в област Русе за периода 1996-2013 година	
	Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	152
33.	Човешки ресурси в здравната система през периода 1970-2012 година	
	Ангел Панев, Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	156
34.	Стратегии за справяне с тревожността като нормално и патологично състояние в клиничната практика	
	Силвия Крушкова.....	160
35.	Синдромът на Мюнхаузен – предизвикателство за специалистите в клиничната практика/симптоми и социално значение	
	Силвия Крушкова.....	165
36.	Характеристика на хоспитализирани болни в Р.България в периода 1960-2012 г.	
	Ангел Панев, Минчо Вичев, Кирил Панайотов.....	169
37.	Когнитивни нарушения сред възрастното население	
	Нели Петрова.....	174
38.	Мозъчен инсулт – социална значимост, лечение и ефективна превенция	
	Нели Петрова, Анна Руменова, Никола Събев.....	179

39.	Неонатална полицитемия Светлана Гамакова Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	184
40.	Влияние на някои социални фактори върху професионалната удовлетвореност на лекарите в болницата Петър Атанасов.....	188
41.	Мотивация за работа и професионална удовлетвореност на лекарите в българските болници Петър Атанасов.....	192
42.	Приложение на статини при пациенти с периферна артериална болест Огнян Шербанов, Теодора Недева.....	195
43.	Използване на калкулатора на LEE за определяне на риска от големи сърдечно-съдови усложнения при несърдечна хирургия Огнян Шербанов, Теодора Недева.....	199
44.	Хипертиреоидизъм при новородени Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	204
45.	Хипотиреоидизъм при новородени Петя Гамакова, Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	209
46.	Физикална подготовка за безболезнено раждане Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	214
47.	Аутизъм и китайска медицина Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	218
48.	Перспективи на продължаващото обучение – илюстрация на прилаган подход в здравеопазването Милена Владимирова, Владимир Гончев.....	222
49.	Репродуктивното здраве – медико - социални проблеми на жените. Марийка Георгиева, Нина Радкова, Кирил Панайотов.....	228
50.	Детекция на мозъчна смърт Теодора Недева.....	233
51.	Разговор със семейството на потенциален органен донор Теодора Недева.....	238
52.	Управление на пациент с периперативен делир Теодора Недева.....	244
53.	Може ли да се прогнозира изявата на периперативен делир Теодора Недева.....	250
54.	Ретроспективно 10-годишно проучване върху бъбречно-каменната болест сред хоспитализираните пациенти в Детско отделение на МБАЛ-Русе за периода 2004-2013 г. Ева Цонкова.....	256

55. Желатинов танат при лечението на диария	
Свилен Досев.....	260
56. Активно стареене и социален капитал	
Десислава Ванкова, Надежда Михайлова, Невяна Фесчиева.....	263

РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“
UNIVERSITY OF RUSE „ANGEL KANCHEV“

ДИПЛОМА

Програмният комитет на
Научната конференция RU&SU'14
награждава с КРИСТАЛЕН ПРИЗ
“THE BEST PAPER”

гл. ас. д-р ТЕОДОРА НЕДЕВА д.м.
автор на доклада

“Детекция на периперативен делир –
роля на медицинската сестра”

DIPLOMA

The Programme Committee of
the Scientific Conference RU&SU'14
Awards the Crystal Prize
"THE BEST PAPER"

to TEODORA NEDEVA M.D., Ph.D
author of the paper

“*Detection of Perioperative Delirium
– the Role of the Nurse*”

РЕКТОР
RECTOR

проф. д-н Христо Белоев
Prof. DSc Hristo Beloev

25.10.2014